

Облікова картка дисертації

I. Загальні відомості

Державний обліковий номер: 0518U000815

Особливі позначки: відкрита

Дата реєстрації: 23-10-2018

Статус: Захищена

Реквізити наказу МОН / наказу закладу:

II. Відомості про здобувача

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Овчаренко Людмила Миколаївна

2. Ovcharenko Liudmyla

Кваліфікація: к. і. н., 07.00.05

Ідентифікатор ORCID ID: Не застосовується

Вид дисертації: доктор наук

Аспірантура/Докторантура: ні

Шифр наукової спеціальності: 07.00.05

Назва наукової спеціальності: Етнологія

Галузь / галузі знань: Не застосовується

Освітньо-наукова програма зі спеціальності: Не застосовується

Дата захисту: 27-09-2018

Спеціальність за освітою: Історія і радянське право

Місце роботи здобувача: Державна спеціалізована художня школа-інтернат I-III ступенів "Колегіум мистецтв у Опішні" імені Василя Кричевського

Код за ЄДРПОУ: 26399293

Місцезнаходження: вул. Партизанська, 21, смт. Опішня, Зіньківський р-н., Полтавська обл., 38164, Україна

Форма власності:

Сфера управління: Міністерство освіти і науки України

Ідентифікатор ROR: Не застосовується

III. Відомості про організацію, де відбувся захист

Шифр спеціалізованої вченої ради (разової спеціалізованої вченої ради): Д 35.222.01

Повне найменування юридичної особи: Інститут українознавства ім. І. Крип'якевича НАН України

Код за ЄДРПОУ: 03534498

Місцезнаходження: вул. Козельницька, 4, м. Львів, Львівська обл., 79026, Україна

Форма власності:

Сфера управління: Національна академія наук України

Ідентифікатор ROR: Не застосовується

IV. Відомості про підприємство, установу, організацію, в якій було виконано дисертацію

Повне найменування юридичної особи: Відділення керамології Інституту народознавства НАН України

Код за ЄДРПОУ: 25942051

Місцезнаходження: Партизанська, 102, смт. Опішня, Зіньківський р-н., Полтавська обл., 38164, Україна

Форма власності:

Сфера управління: Національна академія наук України

Ідентифікатор ROR: Не застосовується

V. Відомості про дисертацію

Мова дисертації:

Коди тематичних рубрик: 03.61

Тема дисертації:

1. Гончарне шкільництво як визначальний фактор творчого розвитку українського традиційного гончарства (1894–1941)

2. Pottery schools as determinants of Ukrainian traditional pottery creative development (1894–1941)

Реферат:

1. Об'єкт: українське традиційне гончарство; предмет: гончарне шкільництво як визначальний фактор творчого розвитку цього виду народного художнього промислу Комплексно досліджено вітчизняне гончарне шкільництво 1894–1941 років, зокрема в історико-етнографічних районах Наддніпрянської України. Вивчено форми передачі професійних гончарських знань, які передували заснуванню навчальних закладів. Досліджено основні концепції організації гончарного шкільництва. Охарактеризовано заходи державних органів, що вплинули на розвиток гончарства, а також специфіку державного регулювання гончарного шкільництва в умовах становлення окупаційної тоталітарної системи в Україні. Проаналізовано передумови відкриття, основні напрямки діяльності й причини ліквідації гончарних навчальних закладів. З'ясовано шляхи вивчення й популяризації традиційного гончарства, технологічні аспекти опанування гончарною справою, етнопедагогічні засади функціонування, постаті керівників і викладачів, учнівський склад,

навчальні програми цих закладів. Досліджено специфіку впливу гончарного шкільництва на творчий розвиток українського традиційного гончарства.

2. Complex research of local pottery schools during 1894–1941 in the Dnieper River region of Ukraine was made for the first time in Ukrainian ethnology and ceramic studies. Five periods in problematics of historiography were defined. Ways of passing professional pottery knowledge that existed before pottery educational establishments are studied in complete. It is proved that in different periods passing pottery professional knowledge was carried out through inheriting of handicraft in family, studying in craft guilds or potter's family. It is determined that pottery was one of the most widespread home crafts in the observed territory in the late 19th – early 20th century. Main concepts of pottery schools organization in 1894–1915 are traced. Government action steps that influenced the pottery craft development and specific peculiarities of pottery schools state regulation in terms of occupational totalitarian system development in Ukraine are characterized. Opening preconditions, development and closing reasons of pottery educational establishments are analyzed; directions of their activity in studying and popularization of traditional pottery are observed. Ethno-pedagogic principles of functioning and persons, education plans and programs are investigated. Four main periods are outlined in pottery schools development: 1) 1894–1918 (first state educational establishments, concentrated on pottery craft development, were working); 2) 1918–1929/1930s (pottery schools, colleges and institutes, which changed their speciality for educating workers of plant and factory industry later, were working); 3) 1929–1933 (pottery educational establishments were transformed into glass and porcelain ones); 4) 1936–1941 (the last pottery educational establishment in the Dnieper River Ukraine territory, which prepared specialists in ceramic art – the Opishnia School of Ceramic Art Masters). Three pottery educational establishments, whose work cannot be classified according to the abovementioned scheme, were found during the research: the Makariv Yar Ceramic Craft Industry School (1927–1935), the Opishnia Pottery Exemplary Point (1912–1924), the Opishnia Ceramic Industrial School (1927–1931). Pottery schools centers, which popularized traditional forms and decorative style, and influenced pottery creative development sufficiently, were outlined: in Poltava Region – Opishnia, Hlynsk and Myrhorod; in Ukrainian Polissia – Oleshnia, in Slobozhanshchyna – Makariv Yar; in Podillia – Kamianets-Podilskyi. They were cultural, educational, artistic and industrial centers, which popularized new pottery knowledge in different ways. As a result: 1) activation of art work of separate potters, who used received art and technical skills for widening and improving their production, happened; 2) assortment range and quality of clay products in pottery centers were widened; 3) basis of new art style in clay products decoration was formed. Performed compound scientific studies in exploring pottery schools as a dominant factor of Ukrainian creative development in 1894–1941 demonstrated its variety and restiveness. Such establishment net development became a specific field of cultural improvement in the Dnieper River Ukraine in the first decades of the 20th century. They cared about passing professional knowledge; creative realization of pottery ethnic peculiarities was in the basis of this process. Main directions of pottery educational establishments dedicated to study and popularization of traditional pottery (educational, exhibitory, ethnographic expeditionary, museum, publishing), were found out. Ways, which helped traditional pottery to become an achievement of its apprentices, are shown. It is proved, that pottery schools in Makariv Yar, Opishnia, Hlynsk and Kamianets-Podilskyi turned into strong centers of Ukrainians' national revival, though repressive actions of Soviet government in the late 1920s – 1930s were meant to destroy pottery schools as a dominant factor of traditional pottery creative development in Ukraine.

Державний реєстраційний номер ДіР:

Пріоритетний напрям розвитку науки і техніки:

Стратегічний пріоритетний напрям інноваційної діяльності:

Підсумки дослідження:

Публікації:

Наукова (науково-технічна) продукція:

Соціально-економічна спрямованість:

Охоронні документи на ОПВ:

Впровадження результатів дисертації:

Зв'язок з науковими темами:

VI. Відомості про наукового керівника/керівників (консультанта)

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Пошивайло Олесь Миколайович

2. Poshyvailo Oles

Кваліфікація: д. і. н., 07.00.05

Ідентифікатор ORCID ID: Не застосовується

Додаткова інформація:

Повне найменування юридичної особи:

Код за ЄДРПОУ:

Місцезнаходження:

Форма власності:

Сфера управління:

Ідентифікатор ROR: Не застосовується

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Пошивайло Олесь Миколайович

2. Poshyvailo Oles

Кваліфікація: д. і. н., 07.00.05

Ідентифікатор ORCID ID: Не застосовується

Додаткова інформація:

Повне найменування юридичної особи:

Код за ЄДРПОУ:

Місцезнаходження:

Форма власності:

Сфера управління:

Ідентифікатор ROR: Не застосовується

VII. Відомості про офіційних опонентів та рецензентів

Офіційні опоненти

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Сілецький Роман Броніславович
2. Siletskyi Roman Bronislavovych

Кваліфікація: д. і. н., 07.00.05**Ідентифікатор ORCID ID:** Не застосовується**Додаткова інформація:****Повне найменування юридичної особи:****Код за ЄДРПОУ:****Місцезнаходження:****Форма власності:****Сфера управління:****Ідентифікатор ROR:** Не застосовується**Власне Прізвище Ім'я По-батькові:**

1. Борисенко Мирослав Володимирович
2. Borysenko Myroslav Volodymyrovych

Кваліфікація: д. і. н., 07.00.05**Ідентифікатор ORCID ID:** Не застосовується**Додаткова інформація:****Повне найменування юридичної особи:****Код за ЄДРПОУ:****Місцезнаходження:****Форма власності:****Сфера управління:****Ідентифікатор ROR:** Не застосовується**Власне Прізвище Ім'я По-батькові:**

1. Боряк Олена Олександрівна
2. Boryak Olena Oleksandrivna

Кваліфікація: д. і. н., 07.00.05**Ідентифікатор ORCID ID:** Не застосовується**Додаткова інформація:****Повне найменування юридичної особи:****Код за ЄДРПОУ:****Місцезнаходження:**

